

INTENZITA CESTNEJ DOPRAVY

Základným kritériom rozvoja cestnej siete je rast prepravných požiadaviek vo sfére cestnej dopravy, vyplývajúci z celospoločenských požiadaviek prepravy osôb a nákladov, vyjadrený rastom dopravných výkonov, resp. profilových intenzít.

Intenzita cestnej dopravy v rozsahu celého územia Slovenskej republiky je sledovaná pravidelne celoštátnym sčítaním cestnej dopravy už od roku 1958. Cyklus vykonávania celoštátnych prieskumov je päťročný, od roku 1980 v rokoch končiacich na 0, 5. Posledným celoštátnym sčítaním cestnej dopravy bol prieskum vykonaný v roku 2000 na diaľniciach, cestách I. a II. triedy a vybraných cestách III. triedy. Základné ukazovatele cestnej dopravy vplyvajúce v rozhodujúcej miere na rozvoj cestnej siete možno analyzovať nasledovne:

a/ Vývoj počtu motorových vozidiel v SR

Rok	Počet obyvateľov v tis.	Počet mot. voz. v tis.	Počet os. voz. v tis.
1980	4988	790	552
1985	5160	945	706
1990	5297	1389	898
1995	5368	1470	1033
2000	5403	1551	1274

Uvedené absolútne počty vozidiel v priemete cez projekciu obyvateľstva SR, predstavujú nasledovný vývoj stupňa motorizácie, resp. automobilizácie:

Rok	Stupeň motorizácie počet obyv./1 mot.voz.	Stupeň automobilizácie počet obyv./1 osob. voz.
1980	6,31	9,09
1985	5,46	7,31
1990	3,81	5,90
1995	3,65	5,20
2000	3,48	4,24

b/ Vývoj intenzity cestnej dopravy SR

v skutočných vozidlách v priemerný deň na sčítaných cestách a diaľniciach.

Rok	Diaľnice	I. trieda	II. trieda	III. trieda	Celkom
1980	5 066	3 428	1 622	1 051	1 983
1985	5 895	3 928	1 733	1 070	2 169
1990	7 606	4 485	1 827	1 185	2 440
1995	10 147	5 070	1 964	1 028	2 631
2000	12 501	6 227	2 393	1 255	3 345

Poznámka:

"Celkom" predstavuje priemernú intenzitu cestnej dopravy na sčítanej cestnej sieti v skutočných vozidlách za 24 h / RPDI /.

Rast intenzity cestnej dopravy v SR

/ skutočný nárast dopravy /

Rok	Diaľnice	I. trieda	II. trieda	III. trieda	Celkom
1980	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1985	1,16	1,15	1,07	1,02	1,09
1990	1,52	1,31	1,13	1,13	1,23
1995	2,00	1,48	1,21	0,98	1,33
2000	2,47	1,82	1,48	1,19	1,69

c/ Vývoj dopravných výkonov v SR

v tis.vozokm. za priemerný deň roka

Vývoj dopravných výkonov na diaľniciach a cestách I., II. a III. triedy v rokoch celoštátnych sčítaní od roku 1980, je uvedený v nasledujúcom prehľade v 1000 vozokm /24 h

Rok	Diaľnice	I. trieda	II. trieda	III. trieda	Celkom
1980	584	9 567	6 640	3 277	20 068
1985	966	11 795	7 228	3 964	23 653
1990	1 447	13 775	7 642	4 467	27 331
1995	2 178	15 667	7 509	4 355	29 709
2000	3 688	20 051	9 156	5 010	37 905

d/ Vývoj prebehu vozidiel v SR

v skladbe dopravného prúdu T, O, M, km /rok

Rok	Ťažké km / rok	Osobné km / rok	Motocykle km / rok
1980	30 700	9 600	1 030
1985	26 300	7 700	950
1990	21 104	7 074	371
1995	14 319	7 990	418
2000	14 724	8 488	1 741

e/ Vývoj skladby dopravného prúdu v SR v %

Vývoj skladby dopravného prúdu z celkových dopravných výkonov možno zhrnúť v nasledujúcom prehľade :

Rok	Ťažké	Osobné	Motocykle
1980	40,1	58,2	1,7
1985	38,5	60,3	1,2
1990	35,2	63,7	1,1
1995	22,9	76,2	0,9
2000	21,2	78,2	0,6

- **zo skladby dopravného prúdu** možno vývoj skladby hodnotiť tak, že zastúpenie ťažkých vozidiel v dopravnom prúde v porovnaní s rokom 1990 pokleslo z hodnoty 35 % na 21,2 % v roku 2000. Dosiahnutý stav je zapríčinený hlavne prudkým rozvojom počtu osobných automobilov. Možno konštatovať, že vývoj skladby dosahuje parametre susediacich európskych štátov / A, D, CZ /.

Z vykonanej analýzy uvedených základných charakteristík cestnej dopravy možno konštatovať, že z hľadiska:

- **vývoja počtu motorových vozidiel** dosiahol v roku 2000 stupeň automobilizácie 1 : 4,24
motorizácie 1 : 3,09

Z vývoja počtu motorových vozidiel možno vidieť, že za uplynulé desaťročia najväčší progres zaznamenal rast počtu osobných automobilov, od roku 1980 do r.1990 až 1,59 krát, od roku 1990 do roku 2000 vzrástol 1,45 krát.

- **vývoja dopravných výkonov a priemerných intenzít** v porovnaní roku 2000 s rokom 1990 k najväčšiemu vzrastu intenzity dopravy dochádza na sieti diaľnic celkom 1,64 krát. Na cestách I. tr. vzrástla doprava od roku 1990 celkom 1,38 krát, na cestách II. tr. bol zaznamenaný nárast v rozsahu 1,30 krát, na cestách III. tr. mierny nárast 1,05 krát. Priemerné intenzity na cestách I.,II., a III. triedy podľa samosprávnych krajov možno analyzovať nasledovne :

Priemerná intenzita dopravy v samosprávnych krajoch SR

v skut. voz./ 24 h

VÚC	I. triedy	II. triedy	III. triedy	diaľnice	RPDI
Bratislavský	14634	5052	1629	16229	7713
Trnavský	6667	3048	1479	11647	3754
Trenčiansky	6635	3146	1168	12039	3808
Nitriansky	5229	2274	1268	0	2699
Žilinský	6794	2482	1268	9965	3780
Banskobystrický	5849	1611	1372	0	2769
Prešovský	4778	1625	951	8030	2482
Košický	6176	2157	1216	0	2828

Legenda:

RPDI - ročný priemer denných intenzít

Z analýzy vyplýva, že k najväčšej koncentrácii záťažových prúdov v cestnej doprave dochádza na sieti s najväčšou ponukou prepravných podmienok z hľadiska kvality územného prepojenia a technických parametrov cestných komunikácií. Sú to diaľnice, cesty medzinárodnej cestnej siete a vnútroštátne cesty spájajúce regionálne, krajské a okresné centrá územia SR. Z grafickej časti výsledkov celoštátneho sčítania je zrejmé, že k najväčšej koncentrácii intenzity cestnej dopravy dochádza v hlavných urbanizačných osiach SR, pozdĺž cestných ťahov:

v smere západ - východ

- od Bratislavy, v smere na Žilinu po Michalovce cez Ružomberok, Poprad, Prešov v trase diaľnice D1, ciest I/61 a I/18,
- od Bratislavy, v smere na Nitru, Žiar nad Hronom, Zvolen, Lučenec, Rožňavu, Košice a Michalovce, pozdĺž ťahov D1, R1, R2,

v smere sever – juh

k výraznejšej koncentrácii záťažových prúdov dochádza v prepravných smeroch

- z Poľska / PR /, v smere na Čadcu, Žilinu, Martin, Zvolen cez Šahy do MR, pozdĺž ciest I/11, I/18, I/65, I/50 a I/66 (D3, D1, R1, R2, R3),
- z Poľska / PR /, v smere na Ružomberok, B. Bystricu, Zvolen cez Šahy do MR, pozdĺž ciest I/59, I/66 (R3, R1),
- z Poľska / PR /, cez Vyšný Komárnik, Prešov, Košice a hraničný priechod Milhošť, pozdĺž ciest I/73, I/18, I/68 (R4).

Z hľadiska dopravných vzťahov špecifickými sú prepravné smery:

- od Bratislavy v smere na ČR, pozdĺž diaľnice D2,
- z ČR cez Trenčín, Prievidzu na Zvolen, pozdĺž cesty I/50 (R2),

ktoré svojou polohou v území patria k najintenzívnejším z pohľadu dopravného pripojenia ČR na cestnú sieť Slovenska.

Koncentrácie uvedených záťažových prúdov v priemete na diaľnice a cestné ťahy vytvárajú v území výrazný radiálno - okružný systém prepojenia hlavných urbanizačných centier SR (pozri príloha č.9 „ Intenzita dopravy r. 2000 na cestách I. triedy “).

V nasledujúcej tabuľke je uvedených päťdesiat najviac zaťažených úsekov na cestách I. triedy pre dopravu v intraviláne a extraviláne SR.

Výsledky sčítania dopravy 2000 – celoročný priemer za 24 hodín

POR.ČÍS.	Č.ÚSEKU	Č.CESTY	REGIÓN	INTR/EXTR	T	O	M	S
1	90873	000066	S	I	5492	34622	82	40196
2	02053	000050	V	I	2369	36406	63	38838
3	90872	000066	S	I	4514	31201	92	35807
4	00626	000050	V	E	3486	30960	65	34511
5	00621	000050	V	I	3486	30960	65	34511
6	02541	000050	V	I	3532	23614	38	27184
7	90093	000018	S	I	5655	21339	41	27035
8	00371	000018	V	I	4221	22706	84	27011
9	90301	000011	S	I	5250	20864	51	26165
10	00033	000067	V	I	2633	23120	82	25835
11	80035	000061	Z	I	4958	20230	138	25326
12	80342	000064	Z	I	4415	20606	76	25097
13	90101	000018	S	I	5585	18699	42	24326
14	90452	000050	S	I	3729	19657	46	23432
15	90091	000018	S	I	4809	18442	47	23298
16	80503	000064	Z	I	3123	19857	46	23026
17	00616	000050	V	E	2733	19774	24	22531

18	00620	000050	V	E	2733	19774	24	22531
19	80192	000051	Z	I	4926	17208	146	22280
20	90871	000066	S	I	3569	18163	45	21777
21	90094	000018	S	I	4231	16657	48	20936
22	80504	000051	Z	I	5018	15728	64	20810
23	90092	000018	S	I	4358	16382	42	20782
24	90875	000066	S	I	2775	17890	38	20703
25	00221	000068	V	I	3890	16638	46	20574
26	00161	000018	V	I	3582	16279	57	19918
27	80033	000061	Z	I	1834	17919	56	19809
28	90204	000018	S	I	2612	16763	63	19438
29	00233	000050	V	I	2151	16994	31	19176
30	02054	000068	V	I	2237	16855	62	19154
31	00372	000018	V	I	4352	14340	40	18732
32	91361	000064	S	I	3245	15181	33	18459
33	80819	000051	Z	E	4062	14329	12	18403
34	00173	000068	V	I	5530	12780	46	18356
35	01204	000074	V	I	1144	17133	71	18348
36	80792	000051Z	Z	I	2779	15250	58	18087
37	92160	000050	S	E	4112	13907	30	18049
38	90174	000018	S	I	3444	14233	86	17763
39	80793	000051Z	Z	I	2083	15413	51	17547
40	80032	000061	Z	I	3277	13940	201	17418
41	80791	000051	Z	I	3809	13327	72	17208
42	90120	000018	S	E	4221	12898	74	17193
43	90111	000018	S	I	4080	12942	56	17078
44	90868	000066	S	E	3205	13797	17	17019
45	80815	000051	Z	I	4350	12555	13	16918
46	90391	000065	S	I	3584	13226	40	16850
47	81460	000063	Z	E	3608	13200	40	16848
48	90095	000018	S	I	4471	12296	25	16792
49	90100	000018	S	E	4377	12312	37	16726
50	90172	000018	S	I	3424	13195	61	16680

Legenda:

Č. ÚSEKU – číslo sčítacieho úseku podľa celoštátneho sčítania dopravy r. 2000

Č. CESTY – číslo cesty podľa celoštátneho sčítania dopravy r. 2000

REGIÓN: Z – západoslovenský

REGIÓN: S – stredoslovenský

REGIÓN: V – východoslovenský

INTR/EXTR – intravilán/extravilán

T – nákladné automobily a prívesy

O – osobné a dodávkové automobily

M – motocykle

S – súčet všetkých automobilov a prívesov – RPDI